

ΣΤ' τάξη

Ενότητα: Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΔΙΑΛΟΓΟΣ

Μητέρα:	Ώρα να πάτε για ύπνο! Αύριο δεν θα ξυπνάτε πάλι.
Αγόρι:	Άφησέ μας μαμά! Έχει ένα ενδιαφέρον ντοκιμαντέρ στην τηλεόραση.
Πατέρας:	Πράγματι, οι δημοσιογράφοι που είχαν την επιμέλεια των ρεπορτάζ, έκαναν πολύ καλή δουλειά.
Αγόρι:	«ΨΩΜΙ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ»! «ΖΗΤΩ Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ»! «ΚΑΤΩ Η ΧΟΥΝΤΑ»!
Μητέρα:	Τι μου θυμίζετε!
Κορίτσι:	Αμάν αυτοί οι μεγάλοι, όλα κάτι τους θυμίζουν!

Με αφορμή τον παραπάνω διάλογο θίγονται έννοιες που συνδέονται άμεσα με τα προσωπικά βιώματα των μαθητών. Έννοιες όπως η οργάνωση του κράτους, ο ρόλος των ΜΜΕ γίνονται με μια κριτική προσέγγιση. Η σημασία της δημοκρατίας.

Προεκτάσεις με αφορμή το διάλογο

Μπορούν να γίνουν αναφορές σε:

- ▶ Δημοκρατικές ελευθερίες και κατακτήσεις με αγώνες. Ανθρώπινα δικαιώματα.
- ▶ «Αντικειμενική» πληροφόρηση από τα ΜΜΕ και διασταύρωση πληροφοριών.
- ▶ Λογοκρισία, ελευθεροτυπία, έλεγχος και επιλογή πηγών πληροφόρησης, εναλλακτική πληροφόρηση, έλεγχος ΜΜΕ.
- ▶ Πολυπολιτισμικότητα, διαπολιτισμικότητα.

Από τα video της βιβλιοθήκης:

- ▶ Στιγμιότυπα από την εξέγερση του Πολυτεχνείου το 1973 Α
- ▶ Στιγμιότυπα από την εξέγερση του Πολυτεχνείου το 1973 Β
- ▶ Ένας ήρωας με παντούφλες (απόσπασμα από κινηματογραφική ταινία) Α

Συμπληρωματικά θα μπορούσε ο δάσκαλος να δημιουργήσει (ίσως με τη βοήθεια των μαθητών) νέους διαλόγους για κάποια θέματα που άπτονται της κοινωνικής ζωής και των σχέσεων των μελών της. Αυτός διάλογος θα μπορούσε να δραματοποιηθεί, και να δίδεται οπωσδήποτε διέξοδος ή τουλάχιστο εξήγηση σε όσα ζητήματα τίγονται.

Ενδεικτικά ένας τέτοιος διάλογος θα μπορούσε να ξεκινήσει διαβάζοντας μέσα στην τάξη ένα υποτειθέμενο απόσπασμα από το ημερολόγιο ενός παιδιού:

[... Σήμερα το βράδυ το κλίμα στο σπίτι ήταν πολύ βαρύ. Ο μπαμπάς και η μαμά μας φώναξαν στο τραπέζι να συζητήσουμε ένα πολύ σοβαρό πρόβλημα για την οικογένειάς μας αλλά και για τον τόπο μας. Ο ιδιοκτήτης του εργοστασίου λιπασμάτων στο οποίο δουλεύει ο μπαμπάς απειλεί να βάλει στο εργοστάσιο λουκέτο. Αυτό συνέβη γιατί το κράτος του έβαλε υψηλά πρόστιμα για παραβάσεις του νόμου που όριζε ότι τα απόβλητα του εργοστασίου έπρεπε να περνούν από μια ειδική επεξεργασία, ώστε να μην μολύνουν με τοξικές ουσίες τον υδροφόρο ορίζοντα και ο ίδιος ισχυρίζεται ότι δεν μπορεί να ανταπεξέλθει οικονομικά γι' αυτό και θα αναγκαστεί να το κλείσει ...]

Στη δραματοποίηση θα μπορούσαν να υπάρχουν ρόλοι για: τον εργοστασιάρχη, τους εργαζόμενους, τους τοπικούς φορείς, τους πολιτικούς παράγοντες και για ειδικούς επιστήμονες.

Σύνδεση διαλόγου με ασκήσεις και δραστηριότητες

- ▶ ΜΜΕ (Άσκηση 1), (Δραστηριότητες 7, 8, 9)
- ▶ Οργάνωση κράτους (Άσκησης 2, 4, 5, 6), (Δραστηριότητες 1, 6)
- ▶ Αγωγή καταναλωτή (Άσκηση 3), (Δραστηριότητα 2)
- ▶ Πολυπολιτισμικότητα (Δραστηριότητες 2, 3, 4, 5)

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης στον 20ο αιώνα

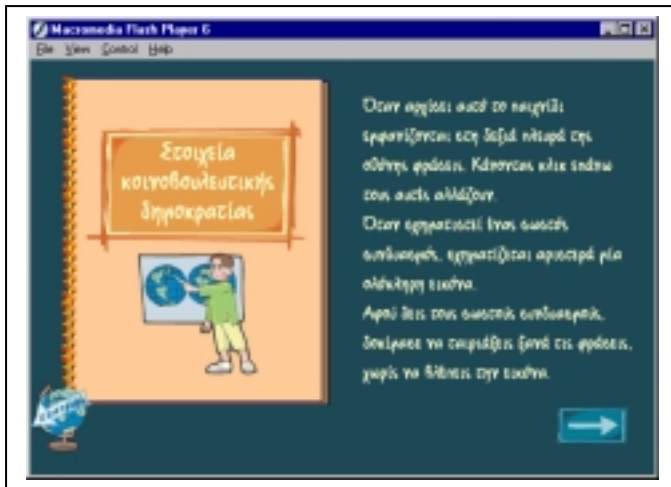

Στόχος της άσκησης:

Οι μαθητές επιδιώκεται να εντοπίσουν το ρόλο της τεχνολογίας στην ενημέρωση του πολίτη διαχρονικά.

Προεκτάσεις: Μπορεί να γίνει συζήτηση για τις θετικές και αρνητικές επιπτώσεις που έφερε η εξέλιξη της τεχνολογίας στην ενημέρωση όπως η ταχύτητα διάδοσης της πληροφορίας, οι πολλαπλές πηγές πληροφόρησης, η αφύπνιση ακόμη και η συμμετοχή των πολιτών στις εξελίξεις, αλλά και ο καταγιγισμός ειδήσεων, και ο κίνδυνος παραπληροφόρησης ή και δημιουργία κλίματος αδιαφορίας από τη μεριά των πολιτών για όσα συμβαίνουν.

Στοιχεία κοινοβουλευτικής δημοκρατίας

Απαντήσεις:

Κάθε οριζόντια γραμμή, με διαφορετικό χρώμα, στο παρακάτω πίνακα σχηματίζει μια σελίδα του παραπάνω «βιβλίου»

Η Κυβέρνηση Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Η Αντιπολίτευση Η Βουλή έχει 300 βουλευτές.	ορίζεται από τον Πρωθυπουργό. εκλέγεται από τη Βουλή κάθε 5 χρόνια. είναι κοινοβουλευτική και εξωκοινοβουλευτική. Οι βουλευτές εκλέγονται από το λαό κάθε 4 χρόνια.	Κυβερνά, με πρόεδρο της κυβέρνησης τον πρωθυπουργό. Είναι ο ανώτατος άρχοντας του κράτους. Παρακολουθεί και ελέγχει την κυβέρνηση. Οι Βουλευτές Νομοθετούν.
--	---	---

Στόχοι της άσκησης:

Οι μαθητές επιδιώκεται να:

- (α) αναγνωρίσουν τις δομές της ελληνικής δημοκρατίας
- (β) αποκτήσουν γνώσεις για τη δομή και τη λειτουργία του κοινοβουλίου, της κυβέρνησης και του προέδρου της δημοκρατίας.

Από τι επηρεάζομαι όταν ψωνίζω;

Στόχοι της άσκησης: Οι μαθητές επιδιώκεται να:

- (α) αποκτήσουν κριτική στάση ως καταναλωτές
- (β) βάζουν συγκεκριμένα κριτήρια και προδιαγραφές για τις αγορές τους.

Σχόλιο: Προτροπή των μαθητών για συνεχή ενημέρωση από ποικίλες πηγές, κυβερνητικές, μη κυβερνητικές οργανώσεις, ΜΜΕ, διαφήμιση, δημόσιες σχέσεις, marketing εταιρειών σχετικά με τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που χρειάζεται ως καταναλωτής.

Ποιος φταίει;

Στόχοι της άσκησης: Οι μαθητές επιδιώκεται να:
(α) αποκτήσουν κριτική στάση ως καταναλωτές

Προεκτάσεις:

- ▶ Να γίνει συζήτηση στην τάξη για το δικαίωμα στην μόρφωση και την εργασία κάθε πολίτη
- ▶ Να θιγούν ζητήματα **κρατικής μέριμνας** σε θέματα επαγγελματικού προσανατολισμού κατά τη διάρκεια της υποχρεωτικής εκπαίδευσης, προγράμματα διαρκούς επιμόρφωσης και κατάρτισης που δημιουργούνται από τους σχετικούς κρατικούς φορείς, ύπαρξης κατάλληλου νομοθετικού πλαισίου
- ▶ Να θιγούν ζητήματα σχετικά με τη στάση των **πολιτών** απέναντι στις απαιτήσεις της σύγχρονης κοινωνίας για ομαλή και ταχεία προσαρμογή σε νέα εργασιακά και κοινωνικά δεδομένα (νέες τεχνολογίες, οικονομικοί μετανάστες, ανταγωνισμός με άλλες αγορές, ...), ετεροαπασχόλησης, δεύτερης απασχόλησης, υποαπασχόλησης, υπερωρίες, ωράριο εργασίας ...

Χωρίς δουλειά

Στόχοι της άσκησης: Οι μαθητές επιδιώκεται να:

(α) αποκτήσουν κριτική στάση ως καταναλωτές

Προεκτάσεις:

- ▶ Να γίνει συζήτηση στην τάξη για το δικαίωμα στην εργασία κάθε πολίτη
- ▶ Να θιγούν ζητήματα σύγχρονης παθογένειας στη **λειτουργία του κρατικού μηχανισμού** όπως «ρουσφέτι», μη τήρηση της αξιοκρατίας, γραφειοκρατία, εκφάνσεις ρατσισμού, έλλειψη σεβασμού και ευαισθησίας απέναντι στο πρόβλημα του πολίτη, στο περιβάλλον και στην αισθητική του φυσικού και αστικού τοπίου, έλλειψη επιστημονικού σχεδιασμού και οργάνωσης
- ▶ Να θιγούν ζητήματα σχετικά με τη στάση των **πολιτών** απέναντι στα σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα όπως ο εφησυχασμός, ο εγωκεντρισμός, η αδιαφορία και η ανευθυνότητα που κάνουν τους πολίτες να αυτοπεριορίζονται με υποβαθμισμένες κοινωνικές / πολιτιστικές αντιλήψεις και συμπεριφορές, ενώ συγχρόνως υιοθετούν απλουστευτικές ιδέες περί κράτους, πατριωτισμού και εθνικισμού. Ακόμη να συζητηθούν στερεοτυπικές αντιλήψεις για διαφορετικούς επαγγελματίες και να καλλιεργηθεί ο σεβασμός απέναντι σε όλα τα επαγγέλματα.

Ναι ή όχι στους φόρους;

Στόχοι της άσκησης: Οι μαθητές επιδιώκεται να:

(α) συνειδητοποιήσουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του πολίτη

(β) κατανοήσουν το μηχανισμό με τον οποίο το κράτος διαχειρίζεται τα έσοδά του από φόρους, αποδίδοντας στους πολίτες τα αγαθά της ασφάλειας και της ευημερίας (π.χ. δημόσια έργα, νοσοκομεία, σχολεία, εθνική άμυνα κ.λ.π.).

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Σύνταγμα και Διαδίκτυο

Στόχοι της άσκησης:

Οι μαθητές επιδιώκεται να:

- (α) αποκτήσουν γνώσεις για τη λειτουργία του κοινοβουλίου, της κυβέρνησης και του προέδρου της δημοκρατίας
- (β) κατανοήσουν ότι το Σύνταγμα καθορίζει την οργάνωση και τη λειτουργία του κράτους
- (γ) αποκτήσουν δεξιότητες αναζήτησης, αξιολόγησης και αξιοποίησης της πληροφορίας από ηλεκτρονικά μέσα.

Χρωματιστές πατρίδες

Στόχοι της άσκησης:

Οι μαθητές επιδιώκεται να γνωρίσουν μέσα από συμμαθητές τους θέματα μειονοτήτων και μεταναστών.

Προεκτάσεις: Οι μαθητές μπορούν να κάνουν απλή στατιστική μελέτη για τον αριθμό των παιδιών της τάξης ή του σχολείου που κατάγονται από άλλες χώρες.

Παρουσιάστε τις χώρες καταγωγής

Στόχοι της άσκησης:

- (α) Οι μαθητές επιδιώκεται να γνωρίσουν μέσα από συμμαθητές τους θέματα μειονοτήτων και μεταναστών
- (β) αποκτήσουν δεξιότητες αναζήτησης, αξιολόγησης και αξιοποίησης της πληροφορίας από ηλεκτρονικά μέσα.

Σημαίες

Στόχοι της άσκησης:

Οι μαθητές επιδιώκεται να γνωρίσουν βασικά χαρακτηριστικά των χωρών καταγωγής τους που αντικατοπτρίζονται στο σύμβολό της κάθε χώρας.

Φεστιβάλ πολυπολιτισμικότητας

Στόχοι της άσκησης:

Οι μαθητές επιδιώκεται να:

- (α) γνωρίσουν πολιτισμούς συμμαθητών τους που κατάγονται από άλλες χώρες
- (β) αμβλύνουν θέματα που προέρχονται από ρατσισμό και ξενοφοβία
- (γ) προσεγγίσουν συναισθηματικά συμμαθητές τους από άλλες χώρες.

Μετανάστευση

fe-politis-st02.doc - Microsoft Word

Αρχείο Επεξεργασία Προβολή Εισαγωγή Μορφή Εργαλεία Πίνακας Παράθυρο Βοήθεια

Κοινωνική και πολιτική αγωγή τάξη ΣΤ', Θεματική ενότητα η οργάνωση και η λειτουργία του κράτους

Δραστηριότητα : Μετανάστευση	
Όνομα:	Τμήμα:
Επώνυμο:	Ημερομηνία: 4/9/2004 11:53 πμ

1. Για ποιους λόγους μεταναστεύει σήμερα ο άνθρωπος;

.....

.....

.....

2. Να καταγράψεις δικούς σου συγγενείς, φίλους ή γνωστούς που ζουν στο εξωτερικό.

.....

.....

.....

3. Να καταγράψεις τα συναισθήματα και τις δυσκολίες που συναντάς αν έχεις έλθει από άλλη χώρα ή τι θα μπορούσες να αντιμετωπίσεις αν ξαφνικά η οικογένειά σου αναγκάζονταν να μεταναστεύσει σε μια άλλη χώρα.

.....

.....

.....

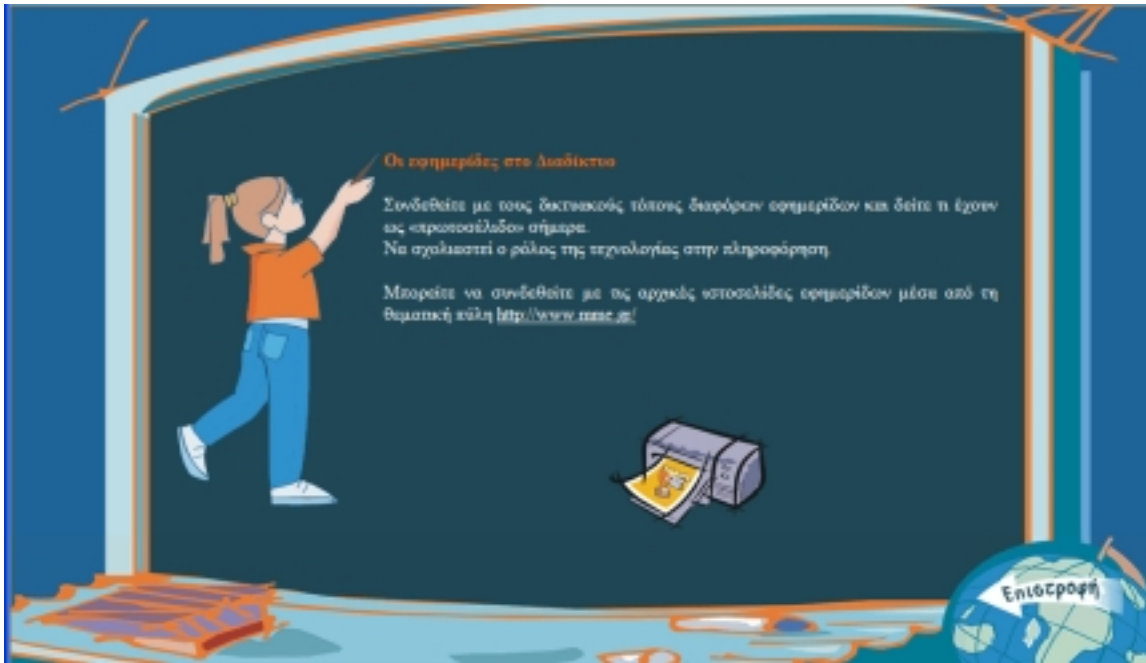

Στόχοι της άσκησης:

Οι μαθητές επιδιώκεται να προσεγγίσουν συναισθηματικά το φαινόμενο της μετανάστευσης.

Σχόλιο: Λόγοι που προκαλούν τη μετανάστευση: οικονομικοί, πολιτικοί, σπουδές, περιβαλλοντικοί.

Οι εφημερίδες στο Διαδίκτυο

Στόχοι της άσκησης:

Οι μαθητές επιδιώκεται να:

- (α) γνωρίσουν το ρόλο των Μ.Μ.Ε. ως έκφραση της δημοκρατίας και το ρόλο τους στη διαμόρφωση της κοινής γνώμης
- (β) γνωρίσουν το ρόλο της τεχνολογίας στα Μ.Μ.Ε.
- (γ) αποκτήσουν δεξιότητες αναζήτησης, αξιολόγησης και αξιοποίησης της πληροφορίας από ηλεκτρονικά μέσα.

Σχόλιο:

- ▶ Η δραστηριότητα αυτή προσφέρεται για κριτική ανάγνωση της πληροφορίας, διασταύρωση, επιλογή και έλεγχο των πηγών, ιδιαίτερα όσων αφορά σε επίμαχα κοινωνικά θέματα.
- ▶ Να τεθεί ο προβληματισμός κατά πόσο αυτά που προβάλλονται από τα ΜΜΕ είναι δεδομένο ότι παρουσιάζουν την αλήθεια, χωρίς υποκειμενικές στρεβλώσεις, αποκρύψεις, σκοπιμότητες, διαφοροποιημένη οπτική-ιδεολογία, ...

Λογοκρισία στον τύπο

Κοινωνική και παιδαγωγική αγωγή μέσω IT: Θεματική ενότητα Μέσα μαζικής ενημέρωσης

Δραστηριότητα: Λογοκρισία στον τύπο

Όνομα:	Τέλη:
Επώνυμο:	Ημερομηνία: 15/06/2021 πω

Σε αυτή την εφαρμογή της 12 Φεβρουαρίου 1932, οι Λευκές περισχές έχουν αφαιρεθεί από τη «λογοκρισία». Έχουν σκεπαστεί αυτές των όροι:

Από ποιά προέρχεται η λέξη (ετυμολογία):

Οι μαθητές πρέπει να εμφανιστεί ένα τέτοιο φαινόμενο, μια και απαιτεί γνώσεις «ελευθερωτικές» και διάθεση των ηλεκτρονικών ΜΜΕ:

Στόχοι της άσκησης:

Οι μαθητές επιδιώκεται να:

- (α) γνωρίσουν το ρόλο των Μ.Μ.Ε. ως έκφραση της δημοκρατίας και το ρόλο τους στη διαμόρφωση της κοινής γνώμης
- (β) γνωρίσουν το ρόλο της λογοκρισίας στα Μ.Μ.Ε.

Παρουσίαση δελτίου ειδήσεων για την τηλεόραση

Κοινωνική και πολιτική αγωγή τάξη ΣΤ', Θεματική ενότητα Μέσα μαζικής ενημέρωσης

Δραστηριότητα: Παρουσίαση δελτίου ειδήσεων για την τηλεόραση

Όνομα:	Τάξη:
Επώνυμο:	Ημερομηνία: 27/4/2005 9:47 μμ

Ο σκοπός αυτής της δραστηριότητας είναι να παρουσιάσετε ένα δελτίο ειδήσεων. Αρχικά θα παρακολουθήσετε κάποια δελτία ειδήσεων, ώστε να καταλάβετε τη δομή ενός δελτίου ειδήσεων, να εξοικειωθείτε με τη δημοσιογραφική γλώσσα ώστε να μπορείτε σταδιακά να κρίνετε ένα δελτίο ειδήσεων. Εντοπίστε αν υπάρχουν θεματικές ζώνες (π.χ. πολιτικές ειδήσεις, οικονομικές, αθλητικές, πολιτιστικά κ.ά.) μέσα σε ένα δελτίο και παρατηρήστε με τι οπτικό υλικό συνοδεύονται οι ειδήσεις που περιλαμβάνονται στο δελτίο.

Κατόπιν παρακολουθήστε όλοι, μέσα στην τάξη, ένα δελτίο ειδήσεων που έχει μαγνητοσκοπήσει κάποιος από εσάς. Καταγράψτε τις ειδήσεις που περιλαμβάνει. Με ποια σειρά τις προβάλλει. Με τι οπτικό υλικό τις συνοδεύει. Μπορείτε να σκεφτείτε για ποιο λόγο έγιναν αυτές οι επιλογές (ειδήσεων και οπτικού υλικού);

Ειδηση	Θέμα/κατηγορία	Οπτικό υλικό	Γιατί;

Τώρα είμαστε έτοιμοι για να συντάξετε το δικό σας δελτίο ειδήσεων. Υποθέστε ότι οι ειδήσεις της ημέρας που σας έχουν έρθει από τα ειδησιογραφικά πρακτορεία είναι αυτές που ακολουθούν.

1. Αναβλήθηκαν όλοι οι αγώνες πρωταθλήματος, λόγω αποχής των διατητών από τα καθήκοντά τους.
2. Ανακαλύφθηκε απαλιθωμά από άγνωστο είδος δεινόσαυρου σε ανασκαφές στην Κίνα.
3. Αρχίζει αύριο το Πανελλήνιο Συνέδριο Φυσικής.
4. Γνωστός λαϊκός τραγουδιστής κυκλοφόρησε το νέο του δίσκο.
5. Εγκαινιάζεται την επόμενη εβδομάδα το νέο γήπεδο γνωστής ομάδας.
6. Έληξε χτες η συνάντηση πλαστικών χειρουργών Δυτικής Ελλάδας.
7. Εμφανίστηκε μεγάλος αριθμός νεκρών ψαριών σε λίμνη της Βόρειας Ελλάδας. Το φαινόμενο αποδίδεται σε αυξημένη ρύπανση.
8. Κατά 10% αυξήθηκε όσον αφορά τον αριθμό των οπτικών υλικών σε σχέση με πέντε...

Στόχοι της άσκησης:

Οι μαθητές επιδιώκεται να:

- (α) εξοικειωθούν με τα είδη του προφορικού και γραπτού λόγου (καθημερινός, ποιητικός, πεζογραφικός, θεατρικός, δημοσιογραφικός, δημοσιογραφικός, διαφημιστικός, επιστημονικός λόγος κ.ά.),
- (β) ασκηθούν στην αξιολόγηση, ιεράρχηση και ταξινόμηση των ειδήσεων,
- (γ) καλλιεργήσουν την κριτική τους ικανότητα για τις ειδήσεις και τα Μ.Μ.Ε.
- (δ) γνωρίσουν το ρόλο των Μ.Μ.Ε. ως έκφραση της δημοκρατίας και το ρόλο τους στη διαμόρφωση της κοινής γνώμης
- (ε) γνωρίσουν το ρόλο της λογοκρισίας στα Μ.Μ.Ε.

Σχόλιο:

- Εφόσον ο εκπαιδευτικός το κρίνει σκόπιμο μπορεί να προμηθεύσει στους μαθητές δείγματα από διάφορα είδη ώστε οι μαθητές να διακρίνουν τις διαφορές και τις ομοιότητες τους.
- Εναλλακτικά με το προτεινόμενο δελτίο ειδήσεων μπορούν οι μαθητές να ανασυντάξουν ένα πραγματικό δελτίο ειδήσεων από τηλεοπτικό σταθμό ή να συντάξουν ένα δελτίο ειδήσεων από τη σχολική ζωή της τελευταίας εβδομάδας.